

برنام خداوند جان و خرد

دستاورد سازمان دانش بومی و فرهنگ شفاهی ایران باختری
شماره‌ی هجدهم
(از توسعه‌نیافتگی تا توسعه‌ی پایدار: ۴)

بنایگاه دانش بومی در توسعه‌ی پایدار

نمونه:

اغبانی و جنگلداری

در

هولاند

محمدرضا (فریبرز) هدزهای

(عضو هیأت علمی دانشگاه رازی)

محمد باقرنسب

دانشگاه رازی

۱۳۹۶

همزه‌ای، فریبرز، ۱۳۲۸ -

سرشناسه

جایگاه دانش بومی در توسعه پایدار: نمونه باغبانی و جنگلداری در

عنوان

هورامان/ از محمدرضا (فریبرز) همزه‌ای، محمد باقرنسب

: کرمانشاه، دانشگاه رازی، ۱۳۹۶=۲۰۱۷ م.

مشخصات نشر

: ۲۷۰ ص: مصور

مشخصات ظاهری

: دانشگاه رازی؛ ۳۴۷. فرهنگ عامه؛ ۶

فروست

: ۹۷۸-۶۰۰-۳۹۳-۰۰۱-۸

شابک

: کتابنامه

یادداشت

: باغداری پایدار- ایران - اورامان

موضوع

: کشاورزی پایدار- ایران - اورامان

: توسعه پایدار- ایران - اورامان

عنوان

شناسه افزوده

: باقرنسب، محمد

شناسه افزوده

: ۶۳۵/۰۸۰۵۴۴۳۷۵

رده بندی دیویی

: ۵/۵۸۱ ج ۲ ۱۳۹۶

رده بندی کنگره

انتشارات دانشگاه رازی ۳۴۷

عنوان کتاب: جایگاه دانش بومی در توسعه پایدار: نمونه باغبانی و جنگلداری در هورامان

تألیف: دکتر محمدرضا (فریبرز) همزه‌ای، محمد باقرنسب

ناشر: دانشگاه رازی

تاریخ و نوبت چاپ: ۱۳۹۶-اول

شمارگان: ۵۰۰

قیمت: ۲۱۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۹۳-۰۰۱-۸

مراکز پخش: تهران: مرکز نشر دانشگاهی ۸۸۵۵۶۱۶۸ - کتابیران ۶۶۴۹۲۲۶۶ - دانشیران ۶۶۴۱۶۱۷۶

Tehran: Ketabiran: +98 021 66492266 Daneshiran: +98 021 66416176

کرمانشاه: مرکز چاپ و نشر دانشگاه رازی - تلفکس ۳۴۲۸۰۸۰۲ - ۸۳

Kermanshah: 083 34280802

Email: press@razi.ac.ir

مسئولیت صحت مطالب به عهده مؤلفین می باشد

(حق چاپ برای ناشر محفوظ است)

فهرست

بخش یکم:

۱- جایگاه دانش بومی در توسعه‌ی پایدار

۱-۱- سخن آغازین..... ۱

۱-۲- الگوی بومی توسعه..... ۳

۱-۳- میزان یا معیار برای یک الگوی بومی..... ۴

۱-۴- دانش بومی یعنی چه؟..... ۴

۱-۵- مفهوم‌شناسی..... ۸

۱-۵-۱- دانش و فلسفه‌ی آن..... ۸

۱-۵-۲- مفهوم دانش بومی..... ۱۰

۱-۵-۳- فلسفه‌ی دانش سرمایه‌داری..... ۱۱

۱-۵-۴- فلسفه‌ی دانش جهان سومی..... ۱۴

۱-۵-۵- دانش بومی باختر و خاورزمین..... ۱۶

- ۱-۵-۶ ویژگی‌های دانش بومی و همیستادهای دانش محلی ۱۹
- ۱-۵-۷ گونه‌شناسی دانش بومی ۲۲
- ۱-۵-۸ دانش بومی در خطر نابودی ۲۲
- ۱-۵-۹ ویژگی‌های دانش بومی و دانش رسمی ۲۳
- ۱-۵-۱۰ آمیختن دانش بومی با دانش رسمی ۲۶
- ۱-۵-۱۱ کار دانش محلی (بومی) در توسعه ۲۶
- ۱-۵-۱۲ اهمیت گردآوری دانش بومی ۲۷
- ۱-۵-۱۳ ارزش کنونی دانش بومی کشاورزی ۲۸
- ۱-۵-۱۴ رابطه‌ی دانش بومی با پست مدرنیسم ۳۱
- ۱-۶-۶ پیشینه باغبانی در ایران باستان ۳۳
- ۱-۷-۷ کتاب شناسی ۳۶
- ۱-۸-۸ شیوه‌ی نگارش ۴۰
- ۱-۹-۹ ارزش و هدف کتاب ۴۷
- ۱-۱۰-۱ ویژگی‌های سرزمین هورامان ۴۹
- ۱-۱۰-۱-۱ هورامان یا هورامان ۴۹
- ۱-۱۰-۲ موقعیت جغرافیایی ۴۹
- ۱-۱۰-۳ هورامان تخت ۵۱
- ۱-۱۰-۴ هورامان لهن ۵۱
- ۱-۱۰-۵ ویژگی‌های طبیعی ۵۱
- ۱-۱۰-۶ آب و هوا ۵۲
- ۱-۱۰-۷ پوشش جنگلی و گیاهی ۵۲
- ۱-۱۰-۸ بخش‌بندی سیاسی ۵۳

- ۹-۱۰-۱- ویژگی‌های اقتصادی..... ۵۳
- ۱۱-۱- روش‌شناسی و ساختار کتاب..... ۵۴

بخش دوم

۲- دانش بومی در هورامان

- ۱-۲- باغبانی..... ۵۷
- ۱-۱-۲- بخش‌بندی هورامان بر پایه‌ی بلندی..... ۵۸
- ۱-۱-۱-۲- هورامان بلند (سردسیر)..... ۵۸
- ۱-۱-۲-۲- هورامان پهن (گرمسیر)..... ۵۸
- ۲-۱-۲- گونه‌شناسی باغ‌ها، پهنای جغرافیایی..... ۶۰
- ۱-۲-۱-۲- باغ‌های نثار (امنه شمالی کوه‌ها)..... ۶۰
- ۲-۲-۱-۲- باغ‌های وهره تاو (امنه جنوبی و روبه آفتاب کوه‌ها)..... ۶۰
- ۳-۱-۲- گونه‌شناسی باغ‌ها بر حسب نیاز به آب..... ۶۲
- ۱-۳-۱-۲- باغ‌های آبی..... ۶۲
- ۲-۳-۱-۲- باغ‌های دیم..... ۶۲
- ۴-۱-۲- مدیریت خاک و بیشترین بهره‌وری از زمین محدود..... ۶۴
- ۱-۴-۱-۲- کوچ عمودی (هوارنشینی) بیشترین بهره‌برداری از زمین..... ۶۴
- ۲-۴-۱-۲- گونه‌های بهره‌برداری بهینه از زمین محدود..... ۶۵
- ۱-۲-۴-۱-۲- برپایی روستاها در زمین‌های غیر قابل کشت..... ۶۵
- ۲-۲-۴-۱-۲- بافت پلکانی روستا..... ۶۶
- ۳-۲-۴-۱-۲- تجاوز نکردن خانه‌ها به زمین‌های محدود کشاورزی..... ۶۶
- ۴-۲-۴-۱-۲- جلوگیری از خطر سیل و لغزش زمین..... ۶۷
- ۵-۲-۴-۱-۲- برپایی روستا در زمین‌های دیم..... ۶۷

- ۶۸..... ۲-۱-۴-۲-۶- جابه‌جایی روستاها
- ۷۰..... ۲-۱-۴-۳- تراس‌بندی و کرت‌بندی (ته‌لان به‌سه‌ی)
- ۷۰..... ۲-۱-۴-۳-۱- گونه‌های تراس‌بندی در هورامان
- ۷۰..... ۱- تراس‌های افقی (معمولی)
- ۷۱..... ۲- تراس‌های منفرد (نیم دایره)
- ۷۲..... ۲-۱-۴-۳- الف- روش درست کردن تراس‌ها (ته‌لان)
- ۷۳..... ۱- کندن پی
- ۷۳..... ۲- چین‌دیوار
- ۷۴..... ۳- جای دادن پله‌های ویژه
- ۷۵..... ۴- همیستاد پیچیده بارنگی
- ۷۵..... ۲-۱-۴-۳- ب- اهمیت همیستاد زهکشی
- ۷۵..... ۱- ماندگاری و ام‌تراس‌بندی (ته‌لان)
- ۷۵..... ۲- زهکشی آب
- ۷۶..... ۳- نگاهداری خاک
- ۷۶..... ۴- آبیاری آسان
- ۷۶..... ۵- گردآوری سنگ‌ها و خردسنگ
- ۷۷..... ۶- هواکشی به درون خاک
- ۷۷..... ۲-۱-۴-۳-۲- ث- خاک‌ریزی و تخت کردن
- ۷۹..... ۲-۱-۴-۴- گونه‌شناسی تراس‌ها (ته‌لان) بر پایه‌ی عرض آن‌ها
- ۷۹..... ۱- باریک (تراس‌های کم عرض)
- ۸۰..... ۲- تراس‌های میانی
- ۸۰..... ۳- تراس‌های پهن
- ۸۰..... ۲-۱-۴-۵- اهمیت تراس‌بندی (ته‌لان)

- ۸۱..... ۵-۱-۲- کود
- ۸۲..... ۱-۵-۱-۲- روش های استفاده از کود جانوری
- ۸۲..... ۱- کود پوسیده
- ۸۲..... ۲- پاشیدن روی زمین
- ۸۲..... ۳- دفن کود در زیر خاک
- ۸۳..... ۲-۵-۱-۲- حمل کود جانوری به زمین
- ۸۵..... ۳-۵-۱-۲- دانستند پایاپای کود با میوه
- ۸۵..... ۶-۱-۲- آبیاری
- ۸۵..... ۱-۶-۱-۲- اهمیت آب در فرهنگ بومی
- ۸۷..... ۲-۶-۱-۲- سرچشمه ها
- ۸۷..... ۳-۶-۱-۲- گونه شناسی اسر ها- دخره آب
- ۸۸..... ۱-۳-۶-۱-۲- استخرهای کساء (وقت)
- ۸۸..... ۲-۳-۶-۱-۲- استخرهای دائمی
- ۸۹..... ۴-۶-۱-۲- بخش های اصلی جوی آب
- ۸۹..... ۱-۴-۶-۱-۲- بند (به جو یا بهنگا)
- ۸۹..... ۱-۴-۶-۱-۲- الف- بند همیشگی
- ۸۹..... ۱-۴-۶-۱-۲- ب- بند موقت
- ۹۰..... ۲-۴-۶-۱-۲- جوی اصلی (شاجو)
- ۹۰..... ۳-۴-۶-۱-۲- جو یا جوی
- ۹۰..... ۴-۴-۶-۱-۲- بریدگی (کله بهر)
- ۹۰..... ۵-۶-۱-۲- ساختن جوی آب
- ۹۱..... ۱-۵-۶-۱-۲- دشواری ها بر سر راه جوی آب در هورامان
- ۹۱..... ۱-۵-۶-۱-۲- الف- دره ها (ژرف و نیمه ژرف)

- ۹۱..... ۲-۱-۶-۵-۱-ب- رودخانه ها
- ۹۲..... ۲-۱-۶-۵-۱-پ- سنگ های بزرگ
- ۹۲..... ۲-۱-۶-۵-۱-ت- صخره ها
- ۹۳..... ۱- صخره های صاف
- ۹۳..... ۲- صخره های با سطح برجسته و دیوار گیر
- ۹۳..... ۳- صخره های بلند و صاف و شیوه ی چین پایه ی دیوار
- ۹۴..... الف- شکاف های ۷ شکل عمودی در صخره
- ۹۴..... ب- شکاف های افقی در صخره
- ۹۶..... پ- صخره های صاف
- ۹۶..... ت- صخره های دیواره ای
- ۹۷..... ۲-۱-۶-۶- بخش بندی آب
- ۹۹..... ۲-۱-۶-۷- میراب (میراو) در گذشته
- ۱۰۰..... ۲-۱-۶-۸- همیاری در (آب به آب)
- ۱۰۰..... ۲-۱-۶-۹- مدیریت آب و خاک در باغ

بخش سوم

۳- باغبانی

- ۱۰۵..... ۳-۱-۱- انار
- ۱۰۶..... ۳-۱-۱- گونه های انار
- ۱۰۶..... ۳-۱-۱-۱- انار خه تاوی
- ۱۰۷..... ۳-۱-۱-۲- انار نه رمه ددانه
- ۱۰۷..... ۳-۱-۱-۳- انار که وو، که وله
- ۱۰۹..... ۳-۱-۱-۴- انار ساوه

- ۱۰۹..... ۳-۱-۱-۵- انار مربیجلی
- ۱۱۰..... ۳-۱-۱-۶- انار کارالی
- ۱۱۰..... ۳-۱-۱-۷- انار دنکه سیاو
- ۱۱۰..... ۳-۱-۱-۸- انار "سووره" (انار سرخ)
- ۱۱۱..... ۳-۱-۱-۹- انار خاردار (دریلی)
- ۱۱۲..... ۳-۱-۱-۱۰- انار پیر مکاییلی (پوست سیاه)
- ۱۱۳..... ۳-۱-۱-۱۱- انار شیخا
- ۱۱۴..... ۳-۱-۱-۱۲- انار مراد
- ۱۱۴..... ۳-۱-۱-۱۳- انار نرالیم
- ۱۱۴..... ۳-۱-۱-۱۴- انار خویبر
- ۱۱۵..... ۳-۱-۱-۱۵- انار محمد صالح خان
- ۱۱۶..... ۳-۱-۱-۱۶- انار پوست سیاه
- ۱۱۶..... ۳-۱-۱-۱۷- انار مه لا جه وی
- ۱۱۶..... ۳-۱-۱-۱۸- انار باوازامان
- ۱۱۷..... ۳-۱-۱-۱۹- انار شاره بان
- ۱۱۷..... ۳-۱-۲-۱- سودمندی درمانی انار
- ۱۱۹..... ۳-۱-۲-۱- درمان دامها
- ۱۱۹..... ۳-۱-۳- مرحله های رشد میوه ی انار
- ۱۱۹..... ۳-۱-۳-۱- وله هه نار
- ۱۲۰..... ۳-۱-۳-۲- گوزه لی
- ۱۲۰..... ۳-۱-۳-۳- هه نار (انار)
- ۱۲۰..... ۳-۱-۴- کاشت
- ۱۲۲..... ۳-۱-۵- داشت

- ۱۲۲..... ۳-۱-۵-۱- آبیاری انار
- ۱۲۳..... ۳-۱-۵-۲- هرس انار
- ۱۲۴..... ۳-۱-۵-۳- دیگر کارهای داشت
- ۱۲۴..... ۳-۱-۶- برداشت
- ۱۲۵..... ۳-۱-۶-۱- همیاری در برداشت انار
- ۱۲۵..... ۳-۱-۷- نگهداری تازه‌ی انار
- ۱۲۶..... ۳-۱-۱-۱- فرآوری انار
- ۱۲۶..... ۳-۱-۱-۱-۱- آب انار
- ۱۲۶..... ۲-۱-۱-۱- الف- همیاری در جدا کردن دانه
- ۱۲۶..... ۳-۱-۱-۱-۱- گرفتن آب دانه‌ها
- ۱۲۶..... ۱-۱-۱-۱-۱- کوبیدن دست
- ۱۲۷..... ۲-۱-۱-۱-۱-۱- و نه کاشتن
- ۱۲۷..... ۳-۱-۱-۱-۱-۱- با چوب
- ۱۲۷..... ۴-۱-۱-۱-۱-۱- با سنگ (هیله‌ساز)
- ۱۲۷..... ۵-۱-۱-۱-۱-۱- با غلتک (بان‌گلیر)
- ۱۲۸..... ۶-۱-۱-۱-۱-۱- با دستگاه‌های برقی
- ۱۲۸..... ۳-۱-۸-۱-۱-۱-۱- پ- صاف کردن
- ۱۲۸..... ۳-۱-۸-۱-۱-۱-۱-۱- ت- حرارت دادن
- ۱۲۸..... ۳-۱-۸-۱-۱-۱-۱-۱- ث- پسته‌بندی
- ۱۲۹..... ۳-۱-۸-۲- شربت انار
- ۱۲۹..... ۳-۱-۸-۳- انار دان یا ترش
- ۱۳۰..... ۳-۱-۸-۴- خوراک حازر باش
- ۱۳۰..... ۳-۲-۲- گردو

- ۱۳۱..... ۱-۲-۳- مرحله‌های رشد میوه‌ی گردو بر پایه‌ی دانش بومی
- ۱۳۱..... ۱-۱-۲-۳- پازره‌زانه
- ۱۳۲..... ۱-۲-۳- ۲- هه راله (گل)
- ۱۳۲..... ۱-۲-۳- ۳- که مکولی
- ۱۳۲..... ۱-۲-۳- ۴- چلمه کته
- ۱۳۲..... ۱-۲-۳- ۵- کارده‌وه‌ژی (کاردکن)
- ۱۳۳..... ۱-۲-۳- ۶- پاقله
- ۱۳۳..... ۲-۲-۳- گونه‌های گردو
- ۱۳۴..... ۳-۲-۳- آسیب‌ها و بیماری‌های گردو
- ۱۳۶..... ۴-۲-۳- بخش‌های گوناگون میوه گردو
- ۱۳۶..... ۱-۴-۲-۳- دانش بومی استفاده از بخش‌های گوناگون گردو
- ۱۳۷..... ۵-۲-۳- کاشت
- ۱۳۸..... ۶-۲-۳- داشت
- ۱۳۸..... ۷-۲-۳- برداشت
- ۱۳۸..... ۱-۷-۲-۳- تکاندن میوه‌ی گردو از روی درخت (وه‌نه‌کن)
- ۱۳۹..... ۱-۱-۷-۲-۳- شهنیر
- ۱۳۹..... ۲-۱-۷-۲-۳- شن
- ۱۴۰..... ۲-۷-۲-۳- گردآوری گردو
- ۱۴۰..... ۱- گردآوری گروهی
- ۱۴۰..... ۲- پاشارو
- ۱۴۱..... ۳- شارو
- ۱۴۱..... ۴- به‌شو سمورا (سهم سنجاب‌ها)
- ۱۴۱..... ۸-۲-۳- فراوری

- ۱۴۱..... ۳-۲-۸-۱- روغن گردو
- ۱۴۱..... ۳-۲-۸-۲- گیتهمه‌ژگی
- ۱۴۲..... ۳-۲-۹- گردو در آیین‌های هورامان
- ۱۴۳..... ۳-۳- توت سفید
- ۱۴۳..... ۳-۳-۱- ویژگی‌های درخت توت سفید
- ۱۴۵..... ۳-۳-۲- مرحله‌های رشد میوه‌ی توت سفید
- ۱۴۵..... ۳-۲-۱- کولنجه
- ۱۴۵..... ۳-۲-۲- کلوش
- ۱۴۵..... ۳-۲-۲- توت روه‌رد
- ۱۴۶..... ۳-۳-۳- گونه‌شناسی توت سفید
- ۱۴۶..... ۳-۳-۳-۱- تاراج (رانج)
- ۱۴۶..... ۳-۳-۳-۲- شوره‌کانی
- ۱۴۶..... ۳-۳-۳-۳- اصفهانی
- ۱۴۷..... ۳-۳-۳-۴- شام
- ۱۴۷..... ۳-۳-۳-۵- پاوه‌ای
- ۱۴۷..... ۳-۳-۳-۶- کومه‌ده‌ری
- ۱۴۷..... ۳-۳-۳-۷- خالده‌یه
- ۱۴۸..... ۳-۳-۳-۸- بی‌دانه (بی‌تومی، بی‌رملی)
- ۱۴۸..... ۳-۳-۳-۹- شا توت (سووره‌تقی)
- ۱۴۸..... ۳-۳-۳-۱۰- که‌لکینه
- ۱۴۸..... ۳-۳-۳-۱۱- خه‌برولی
- ۱۴۹..... ۳-۳-۳-۱۲- خاله‌بی
- ۱۴۹..... ۳-۳-۳-۱۳- تفه‌زری

- ۱۴۹..... ۱۴-۳-۳-۳ خانگی
- ۱۴۹..... ۴-۳-۳ کاشت
- ۱۴۹..... ۵-۳-۳ داشت
- ۱۵۰..... ۶-۳-۳ برداشت
- ۱۵۰..... ۱-۶-۳-۳ آماده کردن زمین باغ توت و تمیز کردن آن
- ۱۵۰..... ۲-۶-۳-۳ آماده کردن (سانالی) محل خشک کردن توت
- ۱۵۰..... ۷-۳-۳ فرآوری
- ۱۵۱..... ۱-۷-۳-۳ آرد توت
- ۱۵۱..... ۲-۷-۳-۳ کته
- ۱۵۲..... ۳-۷-۳-۳ دوشاو
- ۱۵۲..... ۴-۷-۳-۳ حلوای شیرهی توت
- ۱۵۲..... ۵-۷-۳-۳ مربای توت
- ۱۵۲..... ۸-۳-۳ ارزش گونه‌های درخت از دیدگاه باغبانان
- ۱۵۳..... ۹-۳-۳ بهترین گونه‌های پیوند از نگاه باغبانان
- ۱۵۵..... ۴-۳ انگور
- ۱۵۵..... ۱-۴-۳ گونه‌های انگور
- ۱۵۶..... ۲-۴-۳ روند رشد انگور
- ۱۵۷..... ۳-۴-۳ کاشت
- ۱۵۸..... ۴-۴-۳ داشت
- ۱۵۸..... ۱-۴-۴-۳ شخم زدن تاکستان
- ۱۵۹..... ۲-۴-۴-۳ هرس درخت انگور
- ۱۶۰..... ۵-۴-۳ نمودار تحلیل روند انگور سیاه دیم در دو بخش از هورامان
- ۱۶۱..... ۱-۵-۴-۳ هورامان لهن

- ۱۶۱..... ۳-۴-۵-۲- هورامان ژاوه رود
- ۱۶۱..... ۳-۴-۶- فرآوری
- ۱۶۱..... ۳-۴-۶-۱- کشمش
- ۱۶۱..... ۳-۴-۶-۲- شیرهی انگور
- ۱۶۲..... ۳-۴-۷- درست کردن پل آویزان با ساقهی درخت مو
- ۱۶۳..... ۳-۵- گلابی
- ۱۶۳..... ۳-۵-۱- نمونه های گلابی
- ۱۶۳..... ۱- گلاوی
- ۱۶۴..... ۲- برنای
- ۱۶۴..... ۳- شاه امرد
- ۱۶۴..... ۴- (همه مرو بهی)
- ۱۶۴..... ۵- تایی
- ۱۶۵..... ۶- میانه ای
- ۱۶۵..... ۷- سیاه (سیاوله)
- ۱۶۵..... ۸- کوپزه
- ۱۶۶..... ۹- دم کج
- ۱۶۶..... ۱۰- بلان یا قرچه
- ۱۶۶..... ۱۱- بیاره
- ۱۶۶..... ۱۲- کویله
- ۱۶۷..... ۱۳- سی فرمه
- ۱۶۷..... ۱۴- مرو ویسی
- ۱۶۷..... ۱۵- پاراو
- ۱۶۷..... ۳-۵-۲- روش های نگهداری امرد

- ۱۶۷..... ۳-۵-۲-۱- نگهداری به صورت تازه
- ۱۶۸..... ۳-۵-۲-۱-۱- نگهداری در جعبه
- ۱۶۸..... ۳-۵-۲-۱-۲- نگهداری با روش (ناوهن)
- ۱۶۹..... ۳-۵-۲-۲- نگهداری به روش خشک کردن
- ۱۷۰..... ۳-۶-۲- بازسازی نیم رخ تاریخی روستای پالنگان
- ۱۷۱..... ۳-۶-۱- نیم رخ دوران باستان
- ۱۷۲..... ۳-۶-۲- دهی صفویه
- ۱۷۲..... ۳-۶-۳- دوره ی کهن
- ۱۷۳..... ۳-۷-۷- نیم رخ تاریخی روستای شین
- ۱۷۴..... ۳-۷-۱- نیم رخ تاریخی یحی (پیش از ۱۳۱۰)
- ۱۷۵..... ۳-۷-۲- نیم رخ دوم (از سال ۱۲۰۰ تا ۱۳۵۰)
- ۱۷۵..... ۳-۷-۳- نیم رخ سوم (از آغاز دهی ۳۰ تا کنون)

بخش چهارم

۴- جنگلداری

- ۱۷۹..... ۴-۱- چگونگی تعیین هنگام کار و آسایش در گذشته
- ۱۸۴..... ۴-۲- درخت بنه
- ۱۸۴..... ۴-۲-۱- ویژگی درخت بنه
- ۱۸۶..... ۴-۲-۲- برداشت سقز از درخت بنه
- ۱۸۷..... ۴-۲-۲-۱- روند سقزگیری از درخت بنه
- ۲۰۱..... ۴-۲-۲-۲- آیین جشن کهن جوشاندن سقز
- ۲۰۳..... ۴-۲-۲-۳- زیان‌ها و آسیب‌های کاری
- ۲۰۳..... ۴-۲-۲-۴- ابزارهای مورد استفاده در سقزگیری

- ۲۰۵..... ۳-۲-۴- تقدس درخت بنه در هورامان
- ۲۰۶..... ۴-۲-۴- خواص درمانی بنه.....
- ۲۰۹..... ۵-۲-۴- دیگر کاربردهای درخت بنه.....
- ۲۱۰..... ۳-۴- بلوط.....
- ۲۱۱..... ۱-۳-۴- گونه‌شناسی درختان بلوط.....
- ۲۱۱..... ۲-۳-۴- ر حله‌های رویش بلوط.....
- ۲۱۴..... ۳-۴- می بلوط.....
- ۲۱۴..... ۱-۳-۳-۱- تاج (کلاهک).....
- ۲۱۴..... ۲-۳-۴- می بلوط (میوه کیسولی).....
- ۲۱۴..... ۱- می لپه‌ها.....
- ۲۱۵..... ۲- جوب (جفت).....
- ۲۱۵..... ۳- نازاد جوب یا ر دك.....
- ۲۱۶..... ۳-۳-۳-۴- فراوردهای میوه بلوط.....
- ۲۱۶..... ۱- ته قه به لوو (گردآوری میوه بلوط).....
- ۲۱۷..... ۲- جدا کردن میوه بلوط از کلاهک.....
- ۲۱۸..... ۳- برشته کردن بلوط.....
- ۲۱۹..... ۴- جدا کردن پوست از لپه‌ها (دنتی).....
- ۲۱۹..... ۵- آبکشی.....
- ۲۱۹..... ۶- جدا کردن زردك.....
- ۲۲۰..... ۷- تهیه آرد.....
- ۲۲۱..... ۸- کاربرد کلاهک بلوط (قلووج).....
- ۲۲۱..... الف- کونه.....
- ۲۲۴..... ب- چرم کفش.....

- ۲۲۵..... پ- خیک
- ۲۲۶..... ۹- کاربرد پوست بیرونی (جوت) برای (مشک) ..
- ۲۳۱..... ۱۰- لایه‌ی میانی (زردکن) ..
- ۲۳۲..... ۴-۳-۳-۴- چوب پنبه (بیفی) ..
- ۲۳۳..... ۴-۳-۳-۵- ارزش بلوط در پزشکی سنتی هورامان ..
- ۲۳۶..... ۴-۳-۳-۶- دزو گونه‌ای بلوط پر ارزش ..
- ۲۳۷..... ۴-۳-۳-۷- تنه دغال از چوب بلوط ..
- ۲۳۸..... ۴-۳-۳-۸- بهره‌برداران سایر دیگر از درخت بلوط ..
- ۲۳۹..... ۴-۴- کیکف درختی بر اثر باران ..
- ۲۳۹..... ۴-۴-۱- کارهای دستی طرف ..
- ۲۴۰..... ۴-۴-۲- دستگاه جیکه نه ..
- ۲۴۰..... ۴-۴-۵- میله و درختی در حال نابودی ..
- ۲۴۳..... ۴-۴-۶- انجیر کوهی ..
- ۲۴۴..... ۴-۴-۱- انجیر پاکوتاه شاهو ..
- ۲۴۸..... ۴-۴-۷- درختچه‌ی ارغوان ..
- ۲۵۲..... ۴-۴-۸- تعیین بلندی رشد درختان از رودخانه ..

بخش پنجم

- ۲۵۵..... ۵- پژوهش‌های انجام شده در باره‌ی گفتمان کتاب ..
- ۲۶۱..... کتاب‌شناسی ..
- ۲۷۱..... نمایه ..
- ۲۷۵..... درباره‌ی نگارندگان ..

English Summary..... 1